

Donderdag 11 september. Het gesprek begon die avond in de talkshow Pauw & De Wit al snel over de recente geopolitieke ontwikkelingen. Nieuw daarin was de moord op Charlie Kirk, de extreem rechtse activist en bondgenoot van Trump. Ook de ontwikkelingen in Oekraïne, Polen en Gaza kwamen nadrukkelijk aan de orde. Maar opvallend veel aandacht werd besteed aan het feit dat Trump, Poetin en machthebbers van deze wereld, maar ook mensen op het kleine Nederlandse politieke toneel als Wilders en Yesilgoz, in hun taal het conflict aanwakken. Waar van goede leiders verwacht moet worden dat ze in woord en daad zoeken naar verbinding en het overbruggen van verschillen, wakkeren deze politici juist de tegenstellingen aan. De voormalige ambassadeur Robert Serry, een graag geziene tafelgast, met veel ervaring op het politieke wereldtoneel, sprak van 'een geschonden wereld', waarin weldenkende mensen verlangen naar recht op leven voor ieder mens, ontspanning tussen volken, het overwinnen van belangentegenstellingen en aandacht voor elkaar. Een wereld waarin "de zachte krachten die zeker zullen winnen op 't eind" nú al zichtbaar zijn.¹

* * *

In die geschonden wereld wachten, op het moment dat ik dit op 15 september schrijf, meer dan 3.800 kinderen in Gaza op medische evacuatie via de World Health Organization [WHO]. Het worden er elke dag meer. Het afgelopen jaar zijn minstens 138 kinderen op die wachtlijst gestorven. Hulp kwam er niet voor hen. De regio zelf vangt 97 procent van de evacués op, maar volgens de WHO is de grens bereikt. UNICEF, Artsen zonder grenzen en Save the Children vragen om hulp. Nederland heeft volgens het VN-Kinderrechtenverdrag de juridische verplichting om de gezondheid, veiligheid en waardigheid van zieke en gewonde kinderen in conflictgebieden te helpen beschermen. Ook de Geneefse Conventies zijn glashelder: In het bijzonder voor kinderen moet, waar nodig, medische evacuatie mogelijk worden gemaakt. De nood is extreem. De gemeente Amsterdam deed een dringend appèl op de regering om toegang te verlenen, zodat de kinderen in het Amsterdam UMC medische zorg kunnen ontvangen. Andere ziekenhuizen staan ook klaar. Er is overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. In het stedennetwerk Eurocities is overleg over bredere Europese inzet.

En Nederland? Op diezelfde donderdag 11 september werd 's middags in de Tweede Kamer gestemd over een motie om doodzieke, ernstig gewonde kinderen in Nederlandse ziekenhuizen op te nemen. Kijk naar het stemgedrag.

VOOR OF TEGEN HET IN NEDERLAND OPNEMEN VAN DOODZIEKE, HONGERENDE KINDEREN UIT GAZA	
VOOR	TEGEN
CDA – CU – D66 – VOLT – SP – PVDA/GL – DENK – NSC	VVD – BBB – PVV – JA21 – SGP – FVD

Eric van der Burg [VVD] had de sinistere 'moed' om het beter te weten dan de WHO en die andere hulporganisaties, want "regionale hulp is sneller en effectiever dan de complexe en bureaucratische behandeling in Nederland". Met dit soort valse argumenten besloot een meerderheid van de Tweede Kamerleden tegen te zijn. Zo tekent, als een van de weinige EU-landen, Nederland doodvonnissen omdat geen enkel Palestijns kind uit Gaza hier wordt toegelaten. Schaamteloos weggijken van de kinderen die bewust geslachttofferd worden door tegen hen gericht oorlogsgeweld en een gecreëerde hongersnood, barmhartigheid ondergeschikt maken aan politieke overwegingen. Dat lukt mensen blijkbaar, zelfs politici die zich christen noemen, zoals SGP-kamerleden. Rest dan slechts plaatsvervangende schaamte?! Nee hoor, dat is niet waar, want je weet nu hoe je op 29 oktober kunt kiezen om de macht van inhumane politici kleiner te maken.

Je wilt toch niet medeplichtig zijn?

* * *

Is er hoop?

In 1935 schilderde de grote Johan Huizinga een gitzwart beeld: "Wij leven in een bezeten wereld. En wij weten het." Velen ontdekten pas veel later, te laat, hoezeer zijn woorden werkelijkheid werden. Wij kijken negentig jaar later om ons heen, naar wat gaande is in Nederland, in Europa, de wereld en wij zeggen het hem na: "Wij leven in een bezeten wereld." Maar daar wil en mag ik het voor mezelf niet bij laten. Want met zijn "En wij weten het" zegt Huizinga: "En wij zijn verantwoordelijk. Want kennis leidt tot verantwoordelijkheid."

De grens tussen goed en kwaad is niet altijd scherp zichtbaar, je weet niet altijd of je nog aan de goede of al aan de verkeerde kant van de streep staat. Het is me zeker wel overkomen, dat ik ontdekte dat ik over de streep was gegaan, al was het maar door te zwijgen terwijl gesproken had moeten worden. Het kan je maar zo overkomen, dat je ontdekt waar de streep getrokken was of getrokken had moeten worden.

Het wonderlijke is – althans dat ervaar ik zo – dat die streep wél helder op ons netvlies komt als het lijdende, gewonde, hongerende kind zich in beelden aan mij opdringt, als het sprakeloos, huilend vraagt om ontferming, om barmhartigheid. Hoe bestaat het dat je afstandelijk en rationeel over die kinderen kunt spreken en beslissen: niet in mijn land, niet in onze

De 1,5 jaar oude Muhammad weegt nog amper 6 kilo, evenveel als een gemiddelde Nederlandse baby van 3 maanden.

ziekenhuizen. Als je in je maatschappelijke en politieke keuzes laat zien te kiezen voor barmhartigheid, als je niet zwijgt als je mensen ontmoet, als je er over praat, dan en alleen dan mag je hopen.

NASCHRIFT:

Bijzonder, terwijl ik deze blog aan het schrijven was, kwam die grote meneer Johann Sebastian Bach twee keer bij mij langs. Hij liet me naar één van zijn koraalbewerkingen luisteren, één van zijn droevigste maar ook één van zijn mooiste: “*O Mensch, beweine dein Sünden gross*”. [LUISTER](#) hoe intens hij die woorden in de muziek tot horen brengt. Maar ontdek vooral ook de vreugde: want in die trage, verstillende muziek klinkt maar liefst zo'n 30 keer een mooie, niet zelden heel lange triller, een feestelijke muzikale versiering, want ja – zegt Bach, je mag hopen en dan ook het leven versieren. Nog steeds bezig met mijn blog [ik doe er dit keer dagen over om op te schrijven wat ik je wil vertellen] kwam een volgende dag op de radio opnieuw dezelfde grote meneer Bach langs. Een instrumentale bewerking van een aria uit één van zijn cantates. En weet je waar die aria over gaat? Is het een stemadvies van meneer Bach? “*Schafe können sicher weiden*” – “Schapen kunnen veilig weiden, waar een goede herder waakt. Waar regenten goed regeren, kan men rust en vrede ervaren, dat wat landen gelukkig maakt”.
[Luister maar, vreugde!](#)

NOOT

1. Dichteres en politica Henriette Roland Holst [1869-1962.] Wellicht haar bekendste gedicht. Ook de titel van een recente bloemlezing uit haar gedichten.

MUZIEK

1. [O MENSCH, BEWEINE DEIN SÜNDE GROSS, BWV 402](#)
2. [Cantate BWV 208](#) : SCHAFE KÖNNEN SICHER WEIDEN · Yo-Yo MA · TON KOOPMAN · JOHANN SEBASTIAN BACH · AMSTERDAM BAROQUE ORCHESTRA